

[Reuma-lehti 3/2007](#) (19.9.2007)

Valmisteilla maailman ensimmäinen reumahoitokartta: Myönteinen reumahoitokulttuuri on kuin parantava lääke

- Perinteinen lääkärin vastaanotto etenee siten, että potilas kysyy lääkäriltä, miten potilaalla menee ja miten tauti voi? Dosentti Tuulikki Sokka johtaa nyt maailmanlaajuisista tutkimusta, joka kääntää tämän klassisen kysymyksen nurinpäin. Potilas itse kertoo lääkärille, kuinka potilaalla menee.
- Tuulikki Sokka arvioi, että suomalaiset reumapotilaat voivat hyvin maailmanlaajuisesti eri maiden tilannetta verratessa.
- Suomessa potilaat vaikuttavat vähemmän kipuisilta ja uupuneilta kuin maailman reumapotilaat yleensä. He ovat tunnollisia potilaita, jotka luottavat lääkärin sanaan, ottavat lääkkeensä ja harrastavat omaehtoista kuntoutumista eniten maailmassa voimistellen, uiden ja lenkkeillen. ”Maailman parhaita liikkujia”, ihmettelee Sokka.

Tuulikki Sokka on kerännyt reumapotilaiden itsensä välittämää tietoa. Reuma-lehden haastattelun hetkellä elokuussa 2007 lomakkeita oli koottuna 5519 kappaletta 62 reumahoitokeskuksesta 22 eri maasta. Potilas vastaa omalle kielelle käännettyihin, identtisiin kysymyksiin. ”Innustus maailmalla tiedon keräämiseen on suorastaan ihme”, sanoo Sokka. Sokan tutkimuksen nimi on QUEST-RA. Se nousi Eulerin Barcelonan kongressissa niiden tutkimusten joukkoon, jotka esiteltiin lehdistölle. Tilaisuudessa tutkimus nähtiin maailman ensimmäisenä reumahoitokarttana. Se paljastaa reumahoidon kansalliset erilaisuudet ja sen odotetaan lähitulevaisuudessa paljastavan kansantalouden ja terveydenhuollon piirteet, joilla on mahdollista vaikuttaa hoidon tuloksellisuuteen. Toimittajat tivasivat Sokalta, missä maassa reumasairaita hoidetaan parhaiten ja mistä olisi muuallakin viisasta ottaa oppia, mutta tämä kieltäytyi vastaamasta kysymykseen. ”Vielä ei ole riittävästi analysoitua tietoa.” Tuulikki Sokan tutkimus on ruohonjuuritason tutkimusta. Aineisto kerätään valikoitumattomasta reumaklinikoille hoitoon saapuvista reumapotilaista. Potilaiden tehtävänä on täyttää kyselylomake klinikkakäynneillään. Sokan suurhankkeen taustalla on seitsemän vuoden työrupeama Yhdysvalloissa professori Theodore Pincus’ n kanssa, mutta myös Jyväskylän reumarekisteri, jota hän alkoi kehittää professori Pekka Hannosen tukemana kaksitoista vuotta sitten. Potilaalta alettiin kysyä kaikilla klinikkakäynneillä samat vointia ja elämäntilannetta koskevat kysymykset. Näin on vähitellen kertynyt potilaan taudin kehittymisen kuva potilaan arvioimana. Tauti on muuttuva prosessi, mutta potilas on sama ja pysyvä. Potilaalta kysytään nykyisin noin 60 kysymystä, jotka tautituntemusten ohella käsittelevät mm. arkiaskareista selviytymistä, avuntarvetta, liikuntaa ja ravintoa. Vuosien kuluessa aineistosta kehittyy reumapotilaan kokonaistilannetta kuvaava historiallinen aineisto, johon vaikuttavat hoitojen, lääkityksen ja yhteiskunnan muutokset. Sokka sanoo, että suomalaisen reumahoidon huippusaavutus on REKO-hoitomalli, kombinaatiohoito perinteisin reumalääkkein.

REKO soveltuu suomalaisille

”REKO on nimenomaan suomalaista osaamista, joka perustuu meillä ainutlaatuisen luottaamukselliseen potilas-lääkärisuhteen ja potilaan oman yrittämistähtoon.”

”Yhdysvalloissa saisi olla aikamoinen ruonebergi, jotta saisi potilaan ottamaan koko sen lääkemäärän, mihin suomalaiset REKO-lääkekombinaatiolla hoidettavat potilaat suostuvat.”

Yhdysvaltain hoitokäytäntönä onkin, että 40 prosenttia hyväosaisista reumapotilaista saa uusia ja kalliita biologisia lääkkeitä. Siis hyväosaisista, ei kaikista reumapotilaista!

Suomalaisten onnistuminen REKO-strategiassaan kuvaa sitä, että reumahoidossa kyse ei ole vain parantavista ja ihmei-tätekevistä lääkkeistä,

vaan myös parantavasta kulttuurista.

Myös Eularin kongressi antaa hänestä väärän mielikuvan maailman reumahoidon tilanteesta, ikäänkuin kaikki potilaat hoidettaisiin biologisin lääkkein, koska ne ovat niin vahvasti esillä kongressin annissa.

Klinikkatutkimusta esiin Eularissa

Sokka on ollut mukana Eularin Barcelonan kongressia valmistelevalle tieteellisessä komiteassa ja jatkaa tehtävässä valmistelemaan Pariisin kongressia. Hän haluaa työssään nostaa ansioituneen klinikkatutkimuksen asemaa kongressiohjelmassa.

Lisäksi hän haluaa lääkäreiden ja muiden ammattilaisten kohtaavan enenevästi yleisissä tilaisuuksissa, ei eristäytyvän omiin piireihinsä ja ohjelmiinsa. Tuulikki Sokka kiertää maailmalla puhumassa QUEST-RA-tutkimuksestaan ja toivottaa tervetulleeksi lisää klinikoita ja potilaita mukaan seurantaan. "Suomalaiset ovat usein liian järkeviä ihmisiä, eivätkä lähde kehuaan tuloksillaan. Heille riittää tutkimustulostensa julkaiseminen parhaissa tieteellisissä lehdissä, mutta asiaansa ei saa välttämättä mahdollisimman monien klinikoiden ja potilaiden hyödyksi, jos ei ole valmis puhumaan siitä kaikkialla maailmassa."

Haastattelu

Ulla Palonen-Tikkanen